

Inleiding

Over eten, blijven eten en spelen met eten op het speelplein. In deze infofiche bespreken we wat er wettelijk mag en niet mag en geven we ook de mening van de VDS mee over voedsel op het speelplein.

Laat het een aanzet zijn tot discussie in jullie stuurgroep of op jullie eigen speelplein!

In deze infofiche

- Voedselveiligheid
- Gezonde voeding
- Halal, vegetarisch en veganistisch
- Kookactiviteiten
- Spelen met eten

Voedselveiligheid

Het *Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen* (www.favv.be) waakt over de algemene voedselveiligheid in België en dus ook op het speelplein.

In alle situaties vragen zij om aandacht te hebben voor **bewaring** van eten en de **persoonlijke hygiëne** van zij die het eten uitdelen. Daarnaast bestaat er een uitgebreid arsenaal aan regels en aanbevelingen (over registratie, infrastructuur,...) In de meeste gevallen zijn die regels niet van toepassing op speelpleinen als er geen of maar uitzonderlijk bereidingen gebeuren. Heb je specifieke vragen, contacteer dan zeker het FAVV.

We brachten hier een aantal concrete situaties in kaart

Op jouw speelplein	Zijn er EXTRA verplichtingen?
Een tien- of vieruurtje	Nee
Kinderen brengen zelf boterhammen mee	Nee
Kookactiviteiten	Nee
Kinderen krijgen 's middags (warm) eten via een traiteur, de animatoren delen het uit	Ja, zowel voor de traiteur als voor het speelplein
Kinderen krijgen 's middags eten van de kookploeg van het speelplein zelf	Ja, zowel registratie als verplichtingen t.a.v. infrastructuur, hygiëne, bereiding, traceerbaarheid
Kinderen krijgen 's middags eten van de kookploeg op kamp	Nee

Animatoren organiseren hun jaarlijkse spaghetti-avond	Nee, valt onder de uitzonderingen
---	-----------------------------------

Voor jeugdbewegingen die op kamp gaan, is er de brochure 'Bederf je kamp niet', maar die geeft ook voor het speelpleinwerk de essentiële veiligheidsvoorschriften weer: <http://www.favy-afscab.be/thematischepublicaties/kamp.asp>

We raden speelpleinwerkingen ook aan om stil te staan bij **de plaats** waar rugzakken en boterhamdozen bewaard worden. Soms staan die te wachten op hun eigenaars in de zon of in warme lokalen, wat de smaak noch de bederfelijkheid van het eten ten goede komt.

Gezonde voeding

Speelpleinen kiezen zelf welke tien- of vieruurtjes ze aanbieden aan de kinderen. Sommige kiezen er bewust voor om enkel water aan te bieden, andere speelpleinen geven kinderen de keuze tussen gezonde en ongezonde dranken. De VDS is van mening dat het **niet hoeft dat kinderen elke dag frisdrank aangeboden krijgen** omdat het nu éénmaal ongezond is.

Bij **uitzondering** vinden we wel dat speelpleinen iets ongezoonds mogen aanbieden. Bijvoorbeeld in een kookactiviteit, bij een verjaardag, een speciale dag,... Voor de kinderen is het namelijk vakantie en dan mag het af en toe wel eens iets ongezond zijn.

Voedsel dat kinderen **van thuis** meekrijgen, is ook niet altijd even gezond. Het is natuurlijk aan de ouders om te bepalen wat ze al dan niet meegeven aan kinderen. In het speelpleinlandschap zien we hier en daar ook acties naar ouders toe om hen bewust te maken van gezonde voeding.

Nog meer gezonde voeding te vinden in "Foodkicks", een map waar de VDS aan meegewerkt heeft en gaat over gezond en lekker koken met kinderen. Te verkrijgen via www.materiaalmagazijn.be

Halal, vegetarisch en veganistisch

Als men spreekt over **halal**, dan gaat het over eten dat toegestaan is voor moslims. Het eten moet "rein" zijn. Hierbij draait het niet alleen om het eindproduct, maar ook om alle handelingen die voorafgaand aan de levering plaatsvinden. Halal is een voedingsleer met duidelijke voorschriften en richtlijnen waaraan moslims zich dienen te houden.

Varkensvlees is in de Islam per definitie niet halal en blijft onrein ongeacht de manier van voorbereiding of slachting. Voor ander vlees (kip, rund, lam enz.) geldt echter dat het dier ritueel geslacht dient te worden voordat het als halal beschouwd kan worden.

Per definitie eet een **vegetariër** geen producten van gedode dieren, dus geen vlees, geen vis, en ook geen producten zoals gelatine (van huid of beenderen) en kaas. Vegetariërs eten wel zuivelproducten en eieren. Mensen die geen vlees, vis en dierlijke producten (zoals zuivel, eieren en honing) eten en ook geen dierlijke producten gebruiken zijn "**veganisten**".

Het is niet altijd mogelijk om op elk speelplein aparte bereidingen te voorzien. Doe je het wel, dan maak je de kinderen (en hun ouders) ongetwijfeld heel gelukkig. Een minimum lijkt ons wel dat je kan zeggen **wat** er in de maaltijden zit (is het halal?, is het vegetarisch?...).

Kookactiviteiten

Het is en blijft één van de favoriete bezigheden van kinderen: koken of kliederen met eten of met je vingers door de vette brij gaan. Als je een kookactiviteit organiseert op het speelplein, heb je altijd wel snel massa's kandidaat-Meuses of Mijn-Restaurant-juryleden. De VDS is van mening dat kookactiviteiten gerust ook gezond kunnen. Spelen en ontdekken kan je ook leuk maken met iets gezonds. Het hoeven dus niet altijd snoepsaté's te zijn.

Ideeën om te koken met kinderen kan je ook hier terug vinden: www.speelidee.be en www.pinterest.com/speelidee

Spelen met eten

Spelen met eten is een hot-topic dat vaak tot heel wat discussie kan leiden. De voorstanders zien er speelkansen in, de tegenstanders hebben vaak ethische bezwaren.

Ons advies: ga de discussie aan!

Deze vragen kunnen de discussie op jullie speelplein wat vooruit helpen om tot een gedragen mening te komen.

- Zijn er bij ons op het speelplein kinderen/animatoren van een bepaalde geloofsovertuiging waar spelen met eten echt not done is?
- Zijn er bij ons op het speelplein (ouders van) kinderen/animatoren die het financieel minder breed hebben en zich zouden storen aan het spelen met eten?
- Spelen met eten of zoeken naar even leuke alternatieven?
- Spelen met nog op te eten voedsel of enkel voedsel dat overtijd is?
- Maken we een onderscheid tussen spelen met eten met de kinderen of met de animatoren?
- Vallen macaroni tot een ketting rijgen, zoutdeeg bewerken, een schuddoosje maken met rijst,... ook onder de noemer "spelen met eten"?
- Wat met een spontane food-fight?

Wees er van bewust dat dit thema ook bij externen (ouders, college,...) tot heel wat discussie kan leiden. Hoe gaan jullie daar mee? Lanceren jullie iets pro-actief? Wie antwoordt en wat wordt er geantwoord indien er vragen of reacties binnen komen?

Tijd voor discussie

Deze infofiche zal hier en daar misschien wel wat stof doen opwaaien. Ga de discussie aan en hoor wat je stuurgroep of je animatoren er van vinden en wat op jullie speelplein haalbaar is. Een mening die door iedereen gedragen is, leidt vaak tot minder discussies tijdens de werking zelf. Vraag er gerust je lokale ondersteuner van de VDS bij aan tafel! Zij discussiëren graag (mee) ☺